

Hovedprogram 2018
for
Kristendemokratisk Ungdom -
KDU

Vedtaget på det ordinære Landsmøde 2018 på Jakobsolen i Aarhus

1. KDU-samfundet	3
2. Livet i samfundet	4
2.1 Retten til liv og kampen mod sortering	4
2.2 Familiepolitik	6
2.3 Uddannelse og forskning	7
2.4 Beskæftigelse og arbejdsliv	10
2.5 Ældre	12
2.6 En værdig død	13
3. Inkluderende samfund	14
3.1 Samfund med plads til alle	14
3.2 Asyl og integrationspolitik	15
3.3 Kultur, frivillighed og idræt	17
3.4 Religion, livssyn og trosfrihed	18
3.5 Kirkepolitik	19
3.6 Retspolitik	20
3.7 Menneskehandel og prostitution	22
4. Velfærdssamfundet	22
4.1 Sundhedspolitik	23
4.2 Misbrug	24
4.3 Velfærdsydelser	25
4.4 Boligpolitik	26
5. Bæredygtigt samfund	27
5.1 Økonomipolitik	27
5.2 Miljø, klima og energipolitik	28
5.3 Erhvervsliv	30
5.4 Transport	32
5.5 Lokalpolitik	33
6. Verdenssamfundet	33
6.1 Udenrigspolitik	34
6.2 International retfærdighed	35
6.3 Forsvar og sikkerhed	37

1. KDU-samfundet

Kristendemokratisk Ungdom bygger sin politik på den kristendemokratiske ideologi. Denne ideologi bygger på et sæt grundlæggende værdier og principper som sammen angiver hvordan et godt samfund for alle kan bygges op og organiseres. Ideologiens værdigrundlag bygger på den kristne kulturarv og grundlæggende menneskerettigheder. Værdigrundlaget er forankret i det kristne livs- og menneskesyn, næstekærlighed, personalismen, naturretten, civilsamfundet, forvaltningstanken og subsidiaritetsprincippet. Ud fra de kristendemokratiske grundværdier og grundprincipper skabes en god og sammenhængende politik for hele samfundet.

Kristendemokratisk Ungdom placerer sig i centrum af dansk politik. Kristendemokratiet lægger vægt på personers frihed og rettigheder. Samtidig anerkender vi de mange små og store fællesskaber som afgørende for at skabe et godt samfund. Individets frihed må aldrig blive så stor at den får anledning til at krænke andres frihed. Kristendemokratiet forudsætter for individuelt ansvar i fællesskabet.

Det kristne livs- og menneskesyn forpligter os til en ubetinget omsorg for det enkelte menneske. Hvert enkelt menneske har uendelig værdi. Vi er forpligtet til at se menneskets behov ud fra at alle er udstyret forskelligt; både psykisk, fysisk, socialt og økonomisk. Fra undfangelsen til en naturlig død har hvert enkelt menneske ukrænkelige rettigheder. Retten til liv er den mest grundlæggende af dem. Menneskets uendelige værdi indebærer at menneskers mangfoldighed er en berigelse, og skal ikke ses på som en byrde for samfundet.

Næstekærlighedstanken indebærer gensidigt ligeværd, omsorg, respekt og tolerance mennesker imellem. Det kristne menneskesyn forpligtiger os til en radikal og grænseløs solidaritet. Princippet som ligger retningslinjer for hvordan vi møder vore medmennesker. En politik som bygger på dette princip, søger at finde løsninger baseret på det enkelte menneskes behov.

Vi er sat til at forvalte de menneskelige, miljømæssige og materielle ressourcer vi har til rådighed på ansvarlig og bæredygtig måde, og skal tage hensyn til miljøet i vores forvaltning. Dette indebærer en bevidst ideologisk politik som ivaretager vores generation, såvel som de næste generationers livsgrundlag. I tillæg har vi ansvar for at fordele samfundets goder og byrder retfærdigt.

Det danske samfund skal fortsat have fokus frihed, retfærdighed og demokrati bygget på folkesuverænitetsprincippet. Det er derfor helt afgørende at vi fastholder grundlæggende friheder som ytringsfrihed, religions- og trosfrihed samt pressefrihed. For at hindre magtmisbrug og koncentration af magten hos en enkeltperson eller et organ er det vigtigt at magten i Danmark fortsat fordeles mellem den lovgivende, udøvende og dømmende magt.

Politiske beslutninger bør altid træffes på lavest hensigtsmæssige mulige niveau. Dette er med til at skabe et levende lokaldemokrati som er i stand til at engagere og motivere borgerne. Spørgsmål knyttet til forflytning af national suverænitet til overnationale organisationer/organer skal afgøres gennem folkeafstemninger og KDU støtter at også for fortsat skal kræves $\frac{3}{4}$ flertal af Folketinget for at kunne afgive suverænitet.

Monarkiet har en vigtig plads i vores tradition og historie, og Dronningen fungerer i dag som et samlende statsoverhoved som på en god måde repræsenterer Danmark i mødet med andre statsledere og internationale aktører. Derfor ønsker KDU at bevare monarkiet.

2. Livet i samfundet

KDU ønsker et samfund hvor mennesker får dækket sine behov og får den nødvendige hjælp de har brug for gennem alle livets faser. Menneskeværd- og næstekærlighedstanken forpligter til en politik som både ser det enkelte menneske og samfundet som helhed. Mennesker taber ikke sin værdi gennem livet. Menneskeværdet er konstant og kræver en politik som ser menneskets værdi gennem forskellige faser fra undfangelse til en naturlig død.

2.1 Retten til liv og kampen mod sortering

KDU mener retten til liv er en grundlæggende rettighed for alle mennesker, uanset alder, køn og egenskaber, og er baseret på menneskets uendelige og ukrænkelige værdi. KDU vil have en lovgivning som styrker retssystemet til det ufødte liv og ikke åbner for selektion baseret på egenskaber. KDU mener abort er et etisk dilemma som ikke kan forsvares ud fra et menneskeværdssynspunkt og et ønske, om et samfund hvor alle kvinder skal have mulighed for at beholde barnet de bærer på, ved at opleve økonomisk tryghed og et støtteapparat udenfor familie og eget netværk.

KDU ser at der opstår vanskeligheder for kvinder der ønsker at få fortaget en abort. Det er vigtigt at kvinder i denne situation får god rådgivning, vejledning og information både om et eventuelt indgreb, og om hvilke muligheder kvinden har hvis hun ønsker at beholde barnet.

For kvinder som ønsker at føde et barn, men ikke ønsker at beholde det selv må mulighederne for adoption udvides. KDU mener man bør løsne op for lovgivningen om adoption i Danmark, ufrivilligt gravide kan vælge denne løsning. Afgørelse om adoption skal bestemmes af den fødende alene, men hvis den biologiske far ønsker at beholde barnet, skal han have første ret til adoption.

Arbejdet med abortforebyggende virkemidler må prioriteres højere og KDU ønsker at udvide ordningen med gratis prævention og ønsker målrettet tiltag for kvinder i den aldersgruppe som får fortaget flest aborter, samt studerende.

Lægevidenskaben og forskning i dag gør det muligt at få stadig mere viden om fosteret på et tidligt stadie. I tillæg til den del positive sider giver muligheder, men også nye etiske dilemmaer. Denne viden bruges ofte til at identificere om barnet har reduceret funktionsevne eller sygdomme som ikke kan behandles. KDU ønsker en tydelige fordomsfri debat om de etiske spørgsmål og vurdere hvilke slags teknologi vi kan godkende og ikke.

KDU vil afskaffe den fri abort. Hvis Folketinget ikke har flertal for afskaffelsen af den fri abort vil KDU arbejde hen imod dette, ved at nedbringe aborttallet.

KDU vil:

- Ikke tillade fosterreduktion ved flerfoldsgraviditet, med mindre graviditeten er til fare for mors eller barns liv.
- Fjerne det ufødte barns køn eller handicap og socialøkonomiske begrundelser som selvstændige abortkriterier.
- Sætte grænsen for behandling af for tidligt fødte børn ned til uge 22
- At rådgivning og vejledning skal indeholde information både om et eventuelt indgreb, og om hvilke støtteordninger og muligheder kvinder har hvis hun ønsker at beholde barnet.
- Give fædre tilbud om individuelle samtaler før og eventuelt efter abortindgrebet.
- Tilbyde gratis prævention for kvinder mellem 16 og 24 år inklusiv langtidsvirkende prævention.
- Styrke forskning på årsag og eftervirkninger af abort.
- Få bedre seksualundervisning i skolen med fokus på graviditet og abort.
- Tilbyde samtalegrupper for kvinder som har fået fortaget en abort eller oplever spontan abort, i tillæg til samtaler med læge/psykolog. Tilbuddet skal også gælde fædre som ønsker dette.
- Bedre ordning for adoption, så flere vil se på dette som et alternativ.

- Ikke tilbyde fostervandsprøver med mindre der er en særskilt medicinsk grund som tilsiger dette.
- Ikke åbne for rugemorordning.
- Ikke tillade præimplantationsdiagnostik.
- Ikke åbne for ægdonation.
- Ikke tillade brug af fosterceller fra provokerede aborter til forskningsforsøg.
- Ikke tillade forskning på befrugtede æg der gør at livet går tabt.
- Opretholde forbuddet mod terapeutisk kloning.
- At assisteret kunstig befrugtning som udgangspunkt kun skal tilbydes ved brug af parrets eget arveanlæg.

2.2 Familiepolitik

Familien er samfundets grundlæggende enhed og skal skabe tryghed, nærhed, tilhørsforhold og fællesskab. KDU ønsker en politik som indretter sig til at den enkelte familie træffe selvstændige valg og ønsker et samfund hvor familiens valgfrihed prioriteres højt. Børnefamilier har store økonomiske forpligtigelser og KDU ønsker at arbejde for at sikre familierne større økonomisk råderum, specielt rettet mod børnefattigdom.

KDU mener, at det offentlige har et særligt ansvar for at bistå familier som har det svært og særligt værne om de børn som er involveret. Socialforvaltningen som skal vejlede forældre og børn, og som skal undersøge samt eventuelt indsætte hjælpetiltag i familier, har brug for forsvarlige rammer til både at handle og drive forbyggende arbejde.

Børnehave og SFO er en meget vigtig del af mange børns hverdag. Børnehave og SFO er både nødvendig for forældre som arbejder, og en god plads for leg, læring, socialisering og integrering. KDU ønsker derfor at tilrettelægge sådan at alle som ønsker det skal kunne bruge disse tilbud.

KDU vil:

- Reducere ventetiden hos socialforvaltningen og øge rammerne for forebyggende arbejde.
- Have en national strategi for at hindre vold i nære relationer og satse på forebyggende behandling af voldsudøvende.
- Styrke efteruddannelse i socialforvaltningen.
- Arbejde for at det er den samme sagsbehandler til enhver tid.

- Bevillige ekstra ressourcer for hurtigere sagsbehandlingen i kommunerne.
- At socialforvaltningen skal kunne oprette undersøgelsessamtaler og eventuelle hjælpetiltag fra mor er 16 uger henne i graviditeten.
- Give offentlige instanser mulighed for at bruge og foreslå frivillige tiltag og organisationer.
- At forældre ikke automatisk skal have indsigtsret i hvad barnet fortæller socialforvaltningen, men kun i det omfang forvaltningen, i samarbejde med barnet, finder det relevant.
- Øge børnechecken, men gøre den skattepligtig.

Barselsorlov:

- At Mor og far skal kunne fordele barselsorloven frit.
- At fædre skal have ret til lønnet orlov i 14 dage i forbindelse med fødsel.
- Øge SU til studerende for barn nummer et og to og øg indtægtsgrænsen.
- Indføre ordning med barselsorlov til studerende fædre.

Pasningstilbud:

- Indføre en minimumsnormering i børnehave og SFO baseret på videnskabelige anbefalinger.
- Øge kravet til antal ansatte med pædagogiske kompetencer i børnehave og SFO.
- Have løbende optagelse til børnehave, indtil dette er på plads skal der være to optagelser per år.

2.3 Uddannelse og forskning

Grunduddannelsen er fundamentet hvor eleverne udvikler kundskab og kompetence sådan at de kan blive aktive deltagere i det stadige mere informationsintensive samfund, samtidig støtter skolen eleverne i deres personlige udvikling og identitetsudvikling. Samfundet stiller en række krav til deltagelse i arbejdsliv, foreningsliv og i hjem og fritid. Det enkelte menneske og samfundet er også stillet overfor lokale og globale udfordringer knyttet til sociale, kulturelle, økonomiske og teknologiske udvikling, og til hvordan vi skal skabe en bæredygtig udvikling.

Grundskolen skal være obligatorisk for alle, men det må anerkendes at alle børn er forskellige og behovet for læring på forskellige måder på grundskolestadiet er mangfoldigt. Indlæring foregår på forskellige måder og der må være forskellige løsninger for forskellige børn, sådan at alle oplever succesfølelse og får udfordring på sit eget niveau. KDU mener det er vigtigt med en tidlig indsats i skolen, så at indlæringsvanskeligheder bliver fanget

tidligt. Ingen børn skal gå ud af 6. klasse uden at kunne læse og skrive ordentligt, da dette er grundlaget for al videre læring.

Frafaldsudfordringen på de videregående uddannelser er et af de store problemer i dagens uddannelsessystem. KDU mener, at der er behov for nytænkning i forhold til tilpasning og opfølgning. Heldagsskolen gør tilpasning vanskelig, og omfangsrige læreplaner efterlader begrænset plads for elever som kæmper med der teoretiske. KDU ønsker større grad af individuel frihed og større grad af tilpasning som gør at flere kan opleve at de bliver bedre og glade for at lære.

KDU mener fagene i skolen skal fornyes, og antallet af kompetencemål reduceres for at give mere rum til at lære i dybden. Videre mener KDU at kompetencemålene skal udformes anderledes end de gør det i dag med henblik på læring på tværs af fagene.

Det største frafald er på erhvervsskolerne og KDU mener det er nødvendigt at tænke nyt rundt på erhvervsuddannelserne. KDU mener der bør indføres en ordning med alternative uddannelsesformer som leder frem til samme svendebrev, men som ikke giver samme rettigheder til videregående uddannelser. I denne model fjernes teorifagene som ikke er direkte relevante for uddannelsesforløbet. I disse tilfælde vil det imidlertid ikke være muligt at gå videre på videregående uddannelser med de generelle faglige krav eller valideringsregler. KDU mener også at lærlingeordningen skal udvides så at elever som ikke påbegynder/fuldfører videregående skoleforløb, men begynder i job, kan opnå svendebrev uden at fuldføre videregående skoleforløb hvis de kan vise at de har erfaring, faglig kompetence og består svendeproeve.

Det er vigtigt at Danmark har gode, professionshøjskoler og universiteter med afdelinger spredt over hele landet. Universiteter skal ikke bruge ressourcer på at konkurrere men samarbejde, for at blive bedre og mere effektive. Universiteterne skal udarbejde planer for udrykning af fakulteterne til yder- og landskommunerne, for at lindre det store pres på storbyerne, der lider under boligmangel og stigende boligpriser. Staten skal understøtte private uddannelsesinstitutioner der er akkrediterede, så uddannelserne bliver SU-berettigede på lige fod med statslige universiteter. Studerende skal trives på uddannelsesinstitutionen de går på, og fagmiljøet skal have kompetencer og ressourcer til både at undervise og forske. At studere er at investere i

fremtiden. Studerende er en gruppe som generelt har lav indtægt og det er vigtigt med støtteordninger som gør uddannelse tilgængelig for alle uanset baggrund. Mange studerende vælger at tage dele eller hele uddannelser i udlandet. Det er godt for Danmark at få øget kulturforståelse og viden, og KDU ønsker derfor at øge mulighederne for at tage uddannelse i udlandet.

KDU vil:

- At fagene i skolen skal fornyes og at antallet af kompetencemål reduceres for at give mere rum for dybdegående læring.
- Indhente specialkompetencer indenfor forskellige fagområder i skolen som skolepsykolog og socialforvaltningen for også at udnytte tværfaglig kompetencer i skolen. Disse vil kunne danne miljøteams for at bidrage til et bedre skolemiljø.
- Styrke tjenestefunktioner som pedel, rengøring, skolesundhedstjeneste og lignende så at vores skoler vedligeholdes og rustes kontinuerligt, og skaber et trygt og sundt miljø for elever og ansatte.
- At personlig økonomi skal være en del af undervisningen i samfundsfag og matematik fra 8. klasse.
- Sætte et maks. antal på elever i en klasse, eller pr lærer, baseret på videnskabelige anbefalinger.
- Reducere antal undervisningstimer for lærer første år efter endt uddannelse og indføre timeplan-fastsatte vejledningstimer med en mentor mindst en gang om ugen,
- At der skal udarbejdes forslag til færdige lokale læreplaner i fag med tanke på kriterier for målopnåelse så hver enkelt skole ikke skal lægge store ressourcer hver gang disse ændres.
- Indføre en central frafaldspulje så skoler, kommuner, regioner og andre kan søge om tilskud til gode projekter som hindre frafald på skolerne.
- Åbne for alternative oplæringsområder, som arbejdspladser, for elever som bliver ved med at droppe ud af videregående uddannelser.
- Ændre erhvervsuddannelsen så flere veje føre frem til samme svendebrev.
- Øge lærlingetilskuddet.
- At der skal være mulighed for udøvelse af religion i skolerne, gennem tilgængelige rum for bøn og samling i frikvarterene.
- Ikke indføre maks.-grænse for fravær på videregående uddannelser, men indføre egenfraværsmelding og krav om lægeerklæring ved langtidsfravær,
- Have mobbeombud i alle kommuner

- Ikke gå ind for flere universiteter end der er nu men søge mod en udflytning af fakulteterne.
- Øge tilskuddet til opførelse, køb og istandsættelse af studieboliger.
- At der kan gøres undtagelser for eksamenstidspunkt -og dato, eventuelt individuelt tilpasset eksamen, for studerende med termin i eksamensperioden.
- Sikre private uddannelsesinstitutioner frihed til at ansætte efter egne kriterier.
- Øge finansieringen af forskningsprojekter som involverer studerende.
- Øge det økonomiske tilskud til friskoler til 85 %
- Omforme initiativet "heldagsskolen", således skolerne bedre selv kan fastsætte timetal og forberedelse.

2.4 Beskæftigelse og arbejdsliv

Arbejdslivet er en af samfundets vigtige sociale områder og skaber grundlag for velfærd og udvikling. Erhvervslivet er den bærende bjælke i velfærdssamfundet, den er en nøgelfaktor i opretholdelsen af det sociale sikkerhedsnet. KDU ønsker at tænke nyt indenfor erhvervslivet og det danske sikkerhedssystem. Et godt sikkerhedssystem skal hjælpe dem som trænger til det, men ikke som et alternativ til arbejde. KDU ønsker derfor at reformere dagens ordninger til i større grad at stimulere til og hjælpe mennesker ud i arbejdslivet. Arbejdsmiljøloven danner grundlag for et godt og inkluderende arbejdsliv, men KDU mener der må laves enkelte ændringer som sørger for større fleksibilitet tilpasset den enkeltes behov. KDU mener alle ændringer må evalueres grundigt med henblik på at ændringer, som leder til svækkelse af arbejdstagerens position, undgås.

KDU støtter op om den grundlovssikrede forsamlingsfrihed. Derfor skal der i Danmark være frihed til at vælge den fagforening, man ønsker. Det skal både fra politikere og arbejdspladser bekæmpes, når medarbejdere diskrimineres ud fra deres fagforeningsvalg. Derudover skal arbejdsgiverne have frihed til at tegne overenskomst med hvilken fagforening, de vil. Dog skal alle arbejdspladser have en overenskomst, så alle arbejdstagere er sikret basale rettigheder.

KDU går ind for en styrkelse af dialogen på arbejdsmarkedet. Der skal skabes større mulighed for medarbejderne til at være repræsenteret i arbejdspladsens besluttende organer, og generelt skabes bedre dialog mellem arbejdsgivernes foreninger og arbejdstagernes foreninger. KDU er overbevist om, at en øget

dialog på arbejdspladserne skaber større respekt mellem arbejdsgiver og arbejdstager, hvormed eventuelle konflikter på arbejdspladsen forebygges.

Strejke og lockout er desperate løsninger, der tages i brug, når konfliktens parter har givet op på dialogen. Derfor skal staten kun træde til i de tilfælde, hvor konflikten er gået i hårdknude og dialogen umuliggjort og derved gå ind at mægle mellem parterne før en strejke eller lockout vil opstå. Staten skal være mægler og derfor ikke tage parti for nogle parter i konflikten.

Udenlandsk arbejdskraft skal hilses velkommen på det danske arbejdsmarked, da det skaber interaktion med andre lande og integration med andre kulturer og traditioner. Dog er det vigtigt at sikre, at også de udenlandske arbejdere sikres minimumsrettigheder for sikkerhed og løn på arbejdspladsen. Dermed skaber de heller ingen risiko for de danske arbejdere, men indgår i stedet i en fri konkurrence.

I Danmark er vi stolte af vores fleksible arbejdsmarked, hvor medarbejdere har frihed til at skifte arbejdsplads og søge nye udfordringer. Sådan skal det blive ved med at være. Alle mennesker har noget at bidrage med, og langt de flestes evner kan i forskelligt omfang bruges på arbejdsmarkedet. Derfor skal virksomhederne i større grad gøre brug af forskellige jobordninger som bl.a. flexjob til at give flere mennesker en mulighed for at arbejde. Det skaber vækst i samfundet og for virksomhederne selv.

Det er bedst for samfundet og det enkelte menneske, hvis det bliver på arbejdsmarkedet så længe som overhovedet muligt, for eksempel gennem flex- og seniorjob. Dog skal der gennem førtidspension være mulighed for at trække sig tilbage, hvis man grundet sygdom, fysisk/psykisk slitage eller familiemæssige forhold ikke kan holde til at arbejde længere. Det vigtigste er, at mennesker i Danmark har det godt og trives. At blive længe på arbejdsmarkedet er for de fleste vejen dertil.

KDU vil:

- Have samme rettigheder for udenlandsk arbejdskraft, såvel som dansk
- Forbyde strejker og lockouts
- Udvide ordningen for flexjob
- At arbejdsgiverne skal have frihed til at tegne overenskomst med hvilken fagforening, dog skal de tegne en for at sikre basale rettigheder.

- Åbne for større fleksibilitet i arbejdsmiljøloven, men ændringer evalueres grundigt.
- Arbejde for at hindre lønpresning og social dumping.
- Øge bevillingen til arbejdstilsynet så de har større mulighed for afdækning af brud på arbejdsmiljøloven.
- Gøre det mere rentabelt for virksomheder at investere i materielt udstyr og arbejdskraft.
- Øge lærlingetilskuddet.
- Sænke skatten for dem der bliver længere på arbejdsmarkedet.

2.5 Ældre

KDU mener det er en vigtig opgave for et samfund at sikre et værdigt tilbud til samfundets ældste. Fremtidens ældrepleje skal opfylde høje krav til kvalitet, indhold og kapacitet. KDU mener det er vigtigt at de ældre skal få dækket sine fysiske, psykiske, sociale og åndelige behov. Retten til valgfrihed svækkes ikke med alderen og KDU mener at fremtidens ældrepleje må inkludere stor grad af valgfrihed blandt servicetilbud.

Behovet hos de ældre er varieret. Der må være god balance mellem hjemmebaserede ydelser, plejeboliger, -hjem og -centre. De som har behov for det må sikres plejepladser uden unødigt ventetid. Samtidig er det vigtigt at flest skal kunne bo hjemme længst muligt og dette kræver et godt tilbud i hjemmepleje, tilbud om dagcenter, ældrebolig, plejeboliger og boliger med heldøgnsomsorg og pleje.

KDU mener der bør være et bedre aktivitetstilbud i og udenfor institutioner, Både sociale, rehabiliterende og meningsfulde aktiviteter må være tilgængelige for de som ønsker at deltage i det. Det er vigtigt at ledere og ansatte i sundhedssektoren samarbejder med frivillige og relevante organisationer.

KDU ønsker at udfordre parterne i arbejdslivet til at finde måder hvorpå de ansatte kan arbejde efter de når pensionsalderen, men med nye betingelser hvad angår arbejdskrav, arbejdsopgaver og løn. Dermed kan vi udnytte kundskaber og arbejdsviljen hos de som forsat har kapaciteten til at bidrage i arbejdslivet og give dem en løn hvor den reelle produktivitet afspejles.

KDU vil:

- Følge op på serviceloven for ældrepleje.
- Sikre at ældreplejen tilrettelægges sådan at dette bidrager til en værdig, tryk og meningsfuld alderdom.
- Styrke rehabiliteringstilbuddet for ældre efter sygdom, så den enkelte kan få funktionsevnen tilbage og selv kan klare dagligdagsgøremål.

- Indføre omsorgsløn og forbedre aflastningstiltag for familier som selv udføre plejeydelser.
- At ægtepar skal have ret til at bo på samme plejehjem og -centre og i samme rum.
- Alle beboere på plejehjem og -centre skal have ret til tro og livssynsudøvelse alene og sammen med andre.
- Styrke samarbejdet mellem forskellige faggrupper for at sikre at alle sider vedrørende ældres sundhed bliver varetaget.
- At udbuddet af plejehjem og -centre skal vurderes ud fra kvalitet, forud for pris.
- Der skal udarbejdes en national kvalitetsundersøgelse af alle plejehjem og -centre.
- Tilrettelægge frit brugervalg af hjemmeydelser, plejehjem og -centre, efter hvad der er hensigtsmæssigt.
- At der i tillæg skal der gives tilstrækkeligt med hjælpemidler, medicin-teknisk udstyr og ydelser.
- Gøre det rentabelt for arbejdstager at blive i arbejde så længe som muligt og gøre det muligt for ansatte at genforhandle betingelser knyttet til ansættelseskrav, arbejdsopgaver og løn når de når pensionsalderen.
- Opretholde grænsen for pensionsalderen på 65 år.

2.6 En værdig død

KDU ønsker et samfund som beskytter indbyggerne fra undfangelse til en naturlig død. Den sidste livsfase er krævende for alle involverede og stiller særlige krav til værdig behandling. KDU mener at ingen må dø alene eller i store smerter og mener det er vigtigt med tilstrækkelig kapacitet indenfor palliativ (lindrende) pleje og heldækkende pleje for døende patienter (aktiv livshjælp). Det er særligt indenfor ældreplejen behovet er stort og værdighed i sidste livsfase omhandler ikke bare omsorg og pleje, men også en meningsfuld hverdag. KDU mener at menneskets ukrænkelige værdi udelukker brugen af aktiv dødshjælp.

KDU vil:

- Ikke tillade aktiv dødshjælp i Danmark, men give aktiv livshjælp.
- Have god palliativ pleje i den kommunale sundhedstjeneste og gøre det muligt at flere patienter kan få et godt tilbud hjemme i livets sidste fase.
- At alle døende patienter skal have mulighed for vågevagt, og at ingen skal gå døden i møde alene.
- Øge antal sengepladser på lindrende afdelinger.
- At børn bør få et særligt tilbud om tilpasset palliativ behandling på sygehus eller hjemme.

- Gør det muligt at alle som er i livets sidste fase skal have tilbud om samtale med en repræsentant fra sin religion eller livssynssamfund.

3. Inkluderende samfund

KDU ønsker et samfund med plads til alle. Køn, egenskaber og etnicitet skal ikke være noget som begrænser et menneskes muligheder og plads i fællesskabet.

KDU mener menneskeværd betyder at alle mennesker har ukrænkelig værdi og at samfundet bliver fattigere hvis der ikke gives rum for mangfoldighed, Den førte politik skal sætte mennesket i centrum. Systemet skal tilpasses mennesker, mennesker skal ikke tilpasses systemet.

3.1 Samfund med plads til alle

KDU ønsker et samfund hvor det enkelte menneske bliver set ud fra egne forudsætninger og i kraft af at have uendelig værdi. Nedsat funktionsevne skal ikke være nogen hindring for at lykkes i det danske samfund og KDU mener at mennesker med forskellige grad funktionsevne er en ressource og tilfører samfundet værdi. KDU arbejder for samfundsmæssig ligestilling af alle mennesker, uafhængig af udgangspunkt.

KDU ønsker et samfund hvor alle mennesker bliver respekteret for deres valg af livsstil, uddannelse og arbejde, og har lige adgang til magt og indflydelse uanset køn og ophav. På trods af at Danmark er kommet langt på vej mod ligestilling på formelt og juridisk plan, er der forsat holdninger og sociale pres som hindrer ligestilling og kræver målrettet arbejde.

KDU vil:

- At alle føde-/børneafdelinger på sygehuse skal have en fagperson som skal vejlede forældre som venter eller har fået et barn med nedsat funktionsevne.
- At familier som har barn med nedsat funktionsevne skal følges op af en rådgiver i kommunen som koordinerer hjælpetiltag.
- Sørge for et værdig og faglig godt botilbud for mennesker med stærkt nedsat funktionsevne og multihandicap,
- At det må blive enklere for pårørende at få ret til orlov med omsorgsløn, og de som modtager omsorgsløn skal have krav på pensionsopsparing på linje med andre lønmodtagere.
- Udbygge forskellige botilbud til at varetager de forskellige behov som udviklingshæmmede har.

- At det offentlige må sørge for et tilrettelagt transporttilbud for mennesker med nedsat funktionsevne som har behov for det.
- At flere offentlige friluftsområder skal være tilgængelige for mennesker med nedsat funktionsevne.
- At FN-konventionen om rettigheder for mennesker med nedsat funktionsevne skal revideres.
- At udviklingshæmmede som har brug for assistance må få retskrav til ledsagerordning.
- At Danmark skal være forgangsland på verdensbasis når det kommer til rettigheder for udviklingshæmmede og bidrage aktivt til at sprede viden der hvor der er brug for det.
- Etablere og støtte på om kampanjer mod diskrimination, vold og racisme.
- Ikke bruge kvoter som ligestillingspolitisk virkemiddel, men fokusere på at det enkelte menneske skal rekrutteres med kvalifikationer som grund, ikke køn og samfundsgruppe.
- Oprette forsøgsordning med 16 års valgret til regions, kommunal og menighedsrådsvalg. Med forudsætningen, at der skal indføres samfundsfag fra 6. klasse.

3.2 Asyl og integrationspolitik

Politikken overfor flygtninge, asylansøgere og arbejdssøgende skal bygge på tolerance, ligeværd, retfærdighed og ansvarlighed. Det kristne menneskesyn forpligter til at møde flygtninge og indvandrere med solidaritet og medmenneskelighed. For KDU er det vigtigt at man prioriterer dem som har brug for beskyttelse, samtidig er det vigtigt at de som ikke har et reelt behov for beskyttelse sendes tilbage til hjemlandet så snart som muligt. At tage imod flygtninge er et nationalt ansvar, men det vigtigste arbejde foregår lokalt i mødet med det enkelte menneske.

Mange oplever at livet bliver sat på pause i mange år fordi deres opholdsgrundlag i Danmark ikke bliver afklaret. Dette kan være en stor psykisk belastning, og skaber negative konsekvenser både for de som har ret til ophold og de som ikke har det. KDU mener derfor at sagsbehandlingstiden må reduceres betragteligt. Indvandrere med opholdstilladelse som ikke har mulighed for at gøre rede for deres identitet, må gives mulighed for at leve et normalt liv i Danmark.

Målrettet integration er vigtig for at sikre at de som får ophold bliver en del af samfundet. Indvandrere skal mødes med forventning for at vise dem respekt som mennesker samtidig er det en vigtig forberedelse på livet som kommer

når man bliver bosat. Målet med integrationspolitikken skal være et samfund hvor alle har lige muligheder, rettigheder og pligter, og alle bidrager i samfundet. Indvandrere skal igennem dette sættes i stand til at leve i, og som en del af, samfundet de er kommet til. Det er en stor kulturel mangfoldighed blandt mennesker som flygter til Danmark. Et moderne samfund bør tillade at personer kan vælge en anden livsstil end gennemsnitsdanskeren.

KDU vil:

- Have en hurtig og effektiv behandlingsproces af asylansøgere så asylansøgere får en afklaring på om de kan blive eller ikke så hurtigt som muligt.
- Indføre krav om børneattest for værger og hjælpeværger for enlige mindreårige asylansøgere.
- Stille krav om at alle danske asylcentre skal have en tilfredsstillende og acceptabel standard.
- Øge integrationstilskuddet for at stimulere kommunerne til at bosætte flere flygtninge som har fået opholdstilladelse i Danmark.
- Bedre undersøgelse af konvertitter som søger ophold i Danmark.
- Hvis en asylansøgers påstand om at være konvertit skal afvises skal dette ske samarbejde med religiøs leder fra vedkommendes trossamfund.
- At FNs børnekonvention og principper om børns bedste må blive styrende for asylpolitikken.
- Gøre det muligt for asylcentre i større grad stille krav til indvandrere, som en forberedelse på et normalt liv i det danske samfund.
- Gøre det lettere at få familiesammenføring.
- Styrke tilbuddet om gratis retshjælp til indvandrere- og asylsager.
- Sørge for at samarbejdet mellem frivillige organisationer som yder støtte til flygtninge, indvandrere og det offentlige system øges.
- Ændre vurderinger så gentagende alvorlig kriminalitet vejer tungere end tilknytningen til landet ved vurdering af midlertidig opholdstilladelse.
- At sprogskolerne for asylansøgere skal have større frihed til indretning af undervisningen.
- Øge offentlig støtte til frivillige organisationer som arbejder med integrationstiltag.
- Give mulighed for frivillige organisationer at drive oplæring og integration, selv for asylansøgere som venter på behandling af sin sag.
- Give flygtninge der kommer til Danmark bedre mulighed for at få psykisk behandling,

- At der må føres en offensiv indsats mod tvangsægteskaber.
- At alt danskundervisning for indvandrere skal give information om kvinde- og familiespecifikke rettigheder, og relevante rettigheder i udlændingeloven på indvandrernes eget sprog, på en sådan måde at forståelsen sikres.
- At det bør være et krav at have bestået en test i grundlæggende danskforståelse for at få dansk statsborgerskab.
- Åbne for at asylansøgere kan få midlertidig arbejdstilladelse imens sagsbehandling står på.
- At børn og unge indvandrere skal have ret til at få skoleforberedende kursus til ordinær skolegang i løbet af 3 måneder efter flytning til Danmark.
- At godkendelse af udenlandsk uddannelse effektiviseres.
- At børn under skolealderen får adgang til børnehavetilbud.
- Sænke tærsklen for deltagelse i kursus- og læringsaktiviteter for at styrke indvandrere og minoritetsgruppers adgang til livslang læring.
- At Danmark skal have en fleksibel kvote for kvoteflygtninge som justeres efter behov og FNs anbefalinger.

3.3 Kultur, frivillighed og idræt

Den kristendemokratiske ideologi fremhæver at mennesker har behov udover de grundlæggende materielle behov. Kreativitet og fantasi som giver sig til udtryk i forskellige former for kunst og kultur, er med til at tilfredsstille menneskets ikke-materielle behov.

Kultur skaber mangfoldighed, engagement, deltagelse og vi ser tydeligt at det har en egenverdi. Det er vigtigt med et mangfoldigt samfund som muliggør at professionelle og amatører kan udtrykke sig og udnytte denne egenverdi. For at kulturen skal nå ud til flest mulige er det vigtigt ikke at lægge for mange hindringer, men gøre det muligt med både private og frivillige tiltag.

Danmark har en unik fællesskabsfølelse og vores samfund er afhængig af en frivillig sektor som kan være en stærk og selvstændig aktør i samfundet. Frivilligsektoren er med til at styrke og bevare demokratiet og sikre samfundet mod for stor statslig indflydelse. Så bygges det gode samfund bygges nedefra.

Frivilligt arbejde indenfor idræt, bistand, menighedsarbejde, kultur og børne- og ungdomsarbejde er et alternativ til en pacificerende livsstil. Idræt er en del af dansk kultur, både som folkelig aktivitet, underholdning og lidenskab, men er også fremmede for folkesundheden. Idræt skal være et område hvor man kan få bygget gode relationer i et trygt miljø, noget som forebygger at børn og unge falder udenfor fællesskabet i en ung alder.

Der må sikres gode forhold for ytringsfrihed og reel mangfoldighed i medierne. En fri og uafhængig presse er en forudsætning for en god samfundsdebat. Lokalmedierne er vigtige kulturbærere og bidrager til at et bredt spektrum af synspunkter og ytringer kommer til orde i den lokale samfundsdebat.

KDU vil:

- Styrke kulturen, så der er gode tilbud for alle.
- Sikre museerne midler så de kan udføre alle deres kerneopgaver; indsamling, bevaring, dokumentation, forskning og formidling.
- At kunst- og kulturtilbud skal være tilgængelig for alle, og vil derfor sikre gode tilbud for ældre både på institutionerne og i nærmiljøet.
- Styrke finansieringsordningen for bevarelse af kirkebygninger,
- Opretholde gratis entre til kultursærværdigheder for børn under 18år.
- Sørge for at skolebygninger skal kunne bruges til organiseret og uorganiserede aktiviteter efter skoletid.
- Indføre udstyrscentraler hvor det er muligt for børn og unge at låne udstyr til forskellige aktiviteter og arrangementer.
- Opretholde den statslige støtte til højskolerne. Personlig udvikling og et etisk kompas er vigtige erfaringer som mange får fra at gå på højskole.
- At hensynet til de spilleafhængige må veje tungere end kravene til indtjening hos Danske Spil.
- Indføre strenge kontrolrutiner for overholdelse af aldersgrænsen for pengespil, og brud på reglerne må føre til inddragelse af salgsretten.
- Støtte arbejdet med kultur-, idræts og aktivitetstiltag rettet mod indvandrere og mennesker med særlige udfordringer.
- Satse aktivt på udbygning af lokale idrætsanlæg og gøre det lettere at bruge kommunale anlæg og at alle kommuner har tilfredsstillende tilbud om svømmetræning.
- Hæve skattefradraget for gaver til velgørende foreninger m.m. til 30.000 kr.
- Ikke tillade salg af alkohol og andre rusmidler på idrætsområder.
- Have en gennemgang af licensstøtten, så den er tilpasset den nye medievirkelighed. En mangfoldighed af forskellige aviser, tv- og radiokanaler skal sørge for demokrati og kulturelle værdier.
- Pålægge mobiloperatører og internetleverandører at tilbyde et gratis filter som spærrer for pornografi.
- At udsendelser hvor indholdet frarådes børn under 18 år skal sendes efter klokken 21.

3.4 Religion, livssyn og trosfrihed

KDU ønsker et samfund med plads til hele mennesker hvor den enkelte skal have lov at udleve sin religiøse identitet og livssyn. Det er vigtigt at religion også får plads i det offentlige rum og at der ikke lægges begrænsninger på

muligheden for at udøve sin tro og livssyn. Reel trosfrihed forudsætter åbenhed og gode rammevilkår for trossamfundene, mulighed til at bygge sine religiøse bygninger, udøve sin tro, og bruge religiøse symboler som det er naturligt for den enkelte.

Danmark er et multikulturelt samfund med stor mangfoldighed indenfor religiøsitet, og problemstillingerne om religiøsitet i samfundet er mere aktuelt end før. KDU ønsker at give plads til denne mangfoldighed og mener der skal gives rum for forskelligheder, samt give mennesker mulighed for både at kende deres rødder og blive bekendt med den kultur de er en del af. Det er vigtigt med viden om hvordan samfundet vi lever i er blevet til. Det er den kristne tro og dens værdier der ligger til grund for det samfund vi har i dag og KDU mener det er vigtigt vi holder fast i de grundværdier vores land har. Dette giver mennesker kompetence til at møde og forstå andres livssyn og kulturer.

KDU vil:

- Sikre at hvert trossamfund selv skal have ret til at bestemme i lærespørgsmål og ved ansættelser.
- Sikre eleverne ret til at starte og drive elevstyret livssynsbaseret aktiviteter på skolen.
- Styrke kristendomsundervisningen i grundskolen og sørge for at respekt og tolerance er en del af læreplanen.
- At grundskolen skal gøre det muligt at deltage i religiøse ceremonier i forbindelse med højtider, i tillæg til at fortsætte ordningen med skolegudstjenester i julen.
- At religiøse ledere i trossamfundene skal have vielsesret som giver rum for til at vie mennesker i tråd med deres lære.
- Forhindre at der lægges begrænsninger på brugen af religiøse symboler og beklædning. Dette med undtagelse af politi og dommeruniformer, som bør forblive neutrale.

3.5 Kirkepolitik

Kirken skal frigøres fra statslig indblanding og dermed have frihed til at være kirke frem for statslig institution. Samtidig vil det sikre, at medlemmerne får større indflydelse på deres egen kirke og mulighed for selv at bestemme, hvordan de ønsker kirkens teologiske grundlag fortolket i praksis. Kirken skal gives de bedste betingelser for at være en levende kirke, hvor lutherske kristne i Danmark kan praktisere deres tro på deres egne betingelser. Det vil skabe større ejerskabsfølelse, og medlemmerne vil i højere grad tage ansvar for kirkens liv. Dermed vil engagementet også stige og den lutherske kirke i Danmark har mulighed for at blomstre op som følge af adskillelsen.

Kirken skal som udgangspunkt fortsat have de samme beføjelser hvad angår kirkelige handlinger fx dåb, konfirmation, vielse og begravelse.

Der skal ved adskillelsen af kirke og stat nedsættes et overgangsråd bestående af medlemmer af folkekirken og repræsentanter fra de kristne kirkelige foreninger i Danmark med tilknytning til folkekirken. Rådet skal tage stilling til en ny strukturering og fordeling af folkekirkens nuværende opgaver. Rådet må ikke træffe afgørelser om kirkens indre anliggender.

Der skal foregå en generel vurdering af, hvilke af de nuværende kirkebygninger, der skal bevares som en del af den danske kulturarv. Resten af bygningerne skal sættes til salg. De nye menigheder skal have forkøbsret til de nuværende kirkebygninger evt. gennem en afdragsordning.

KDU vil:

- Adskille kirke og stat, for at beskytte den lutherske kirke.
- Have nedsat et overgangsråd til administration af kirkens opgaver og ejendom.
- Adskille konfirmandundervisningen fra grundskolen.
- Have gennemført gennemgang af kirker til sikre af kulturarv.
- Oprette lovsikret rettighed for kirkens medlemmer, der giver mulighed for at holde fri på kristne helligdage. Det er derefter op til den enkelte arbejdsplads og gældende overenskomst at afgøre, om det er medarbejderen eller arbejdsgiveren, der skal betale fridagene.
- At gravpladserne skal forblive offentlige, så alle fortsat har mulighed for at blive begravet, hvor de ønsker. Dermed er det kun den kirkelige handling forud for selv begravelsen, der adskiller sig ift. om man er medlem af kirken eller ej.
- At kirkerne selv skal have ansvar for deres økonomi og kan evt. tage udgangspunkt i den nuværende kirkeskat.

3.6 Retspolitik

Tryghed er en grundlæggende faktor i alle menneskers hverdag, og når der begås lovbrud, skal samfundet sørge for retfærdighed. Retsstat og retssikkerhed er bærende principper i et frit demokrati. Det bedste værktøj mod kriminalitet er forebygning. KDU ønsker en offensiv satsning på kriminalitetsforbyggende tiltag, specielt rettet mod unge, hvor samarbejdet mellem forskellige aktører er centralt.

Politiets Efterretningstjeneste (PET) står overfor store udfordringer. Vi ser en sikkerhedspolitisk situation som kræver at PET har følere ude i mange miljøer med forskellige behov. Det er vigtigt for vores lands sikkerhed at PET har de rammer de har brug for at kunne afdække international kriminalitet, terrornetværk og ekstreme miljøer. Vurderinger af nye overvågningsmetoder må henlægges til domstolene så lovens krav om personsikkerhed overholdes. Så langt det er muligt, skal tredjepart undgå at blive overvåget.

Strafferammen og strafudmålingen skal afspejle hvor alvorligt samfundet ser på forskellige typer kriminalitet. Afsonet straf skal give den dømte mulighed for at begynde på ny. Rehabilitering er derfor vigtigt for den enkelte dømte, så han kan leve videre i samfundet efter afsonet straf. Samarbejdet med frivillige organisationer i kriminalforsorgen er værdifuld og giver gode resultater.

KDU vil:

- Sikre kapacitet til politiet ved at indføre mål om to politibetjente per 1000 indbyggere.
- Have en national strategi for at hindre vold i nære relationer og satse på forebyggende behandling for voldsudøver.
- Etablere en netportal med information og vejledning for voldtægtsofre.
- At information om hvor man skal henvende sig når man har oplevet vold eller voldtægt skal være synlig og let tilgængelig på skoler og sundhedsinstitutioner.
- Give politiet udvidet mulighed for videoovervågning af særlig udsatte områder, og sikre Datatilsynet tilstrækkelige ressourcer til at kontrollere sådanne overvågninger.
- Oprette forbud mod køb af seksuelle ydelser.
- Fjerne forbuddet mod tiggeri.
- Føre en alkohol- og rusmiddelspolitik som forebygger kriminalitet.
- Have tilstrækkelig politidækning i kredsene med en tilfredsstillende responstid.
- At trusler på nettet skal behandles på samme måde som trusler ellers bliver i samfundet.
- Give domstolene mulighed for at pålægge spritbilister at få installeret alkoholås på sine køretøjer.
- At det ved særlig alvorlige forbrydelser, skal indføres en ordning med skærpet forvaring som indebærer revurdering hvert femte år,
- Etablere flere afsoningsinstitutioner for dømte under 18 år som er særligt udarbejdet og hvor de soner adskilt fra voksne for at hindre rekruttering til et kriminelt miljø.
- At der bør udvikles gode soningsaftaler med andre lande så at udenlandske statsborgere som dømmes for kriminelle handlinger i Danmark kan afsones i sit hjemland.
- At personer som bliver udvist fra Danmark fordi de anses som værende en trussel mod landets sikkerhed, men som af forskellige årsager ikke kan sendes ud af landet, skal kunne holdes i husarrest eller anden type forvaring indtil udvisningen kan effektueres.
- Tilrettelægge større mulighed for at udarbejde samarbejde med frivillige organisationer i kriminalforsorgen.
- Øge brugen af samfundstjeneste.
- Oprette overgangsboliger med fodlænke.
- Udvide ordningen med fodlænke og udvid denne til at gælde straffe op til et år.

- At politiets arbejde med netovervågning må styrkes.
- Styrke tjenester som forebygger og bekæmper trusler, chikane og mobning på nettet.

3.7 Menneskehandel og prostitution

Menneskehandel er brud på menneskerettighederne og en krænkelse af menneskeværdet. Det omfatter blandt andet prostitution, tiggeri og tvangsarbejde ved brug af vold, trusler eller andre former for tvang. Dette er et udbredt problem over hele verden som må arbejdes med på både nationalt og internationalt plan.

Danmark er et modtager- og transitland for menneskehandel. KDU mener der må arbejdes aktivt for at hjælpe ofre ud af menneskehandel gennem tilbud der er nemme at få fat i samt sikring af tryghed for potentielle ofre for menneskehandel i Danmark.

Prostitution er et samfundsproblem hvor mennesker reduceres til at være en vare som kan købes for penge. Det er vigtigt at sørge for at sammenhængende tilbud der er nemme at få fat i som gør det lettere for mennesker at søge hjælp til at komme ud af prostitution.

KDU vil:

- Give ofre for menneskehandel et helhedstilbud som blandt andet indebærer jobtræning og botilbud, samt juridisk, psykisk og medicinsk bistand.
- Arbejde for at samarbejde om lovgivningen i Norden som omhandler menneskehandel.
- At det moderne slaveri må blive en del af pensum i folkeskolen.
- Have tydelig reklame imod menneskehandel ved alle grænseovergange. Dette inkluderer lufthavne, togstationer og havne med international trafik.
- Indføre forbud mod købesex.
- At Danmark i samarbejde med EU lægger en handlingsplan i kampen mod menneskehandel.

4. Velfærdssamfundet

Næstekærlighedstanken forpligter os på at have omsorg for de som er rundt om os. Vi har derfor et fælles ansvar for at bygge et samfund hvor alle får den hjælp de har brug for til at leve et værdigt og godt liv. KDU mener mennesker er skabt for at leve i fællesskab, vi har et ansvar for vores medmennesker.

4.1 Sundhedspolitik

KDU ønsker et sundhedsvæsen som tager hensyn til det enkelte individ og tager hånd om menneskeværdet, inden for bæredygtige rammer. KDU ønsker et sundhedsvæsen som er tilpasset den enkeltes behov, både gennem lokalitet og tilbud. Det skal ikke være den enkeltes bopæl eller økonomi der skal afgøre hvilken sundhedstilbud man får.

Udviklingen og forskningen indenfor dagens bio- og genteknologi giver os store muligheder og udfordringer. KDU ønsker en kontinuerlig debat om de etiske dilemmaer som følger denne udvikling. Det er vigtigt at være på forkant med udviklingen også når det gælder de etiske spørgsmål.

Behandlingstilbud der drives af organisationer eller private aktører er et vigtigt supplement til det offentlige sundhedssystem. KDU mener det er vigtigt at styrke samarbejdet mellem det offentlige og det private, så den enkelte patient kan nyde godt af behandling og kompetencer fra begge parter.

KDU ønsker at satse mere på forebyggelse og folkeoplysning, specielt rettet mod børn og unge. Mange unge oplever et forventningspres med urealistiske krav til præstationer på alle plan. KDU mener skolesundhedstjenesten må udvides og forbedres for at imødegå dagens elevers behov. Tjenesten skal fungere som et forebyggende og let tilgængeligt tilbud for alle elever, uanset hvor i landet man bor. Ved at psykiske udfordringer opdages på et tidligt tidspunkt kan eleverne få hurtig opfølgning af eksterne sundhedstilbud og hjælp på et tidligt tidspunkt.

KDU vil:

- Opretholde medicinske og kirurgiske akutberedskaber i hele landet for at sikre alle en nærhedsgaranti til nødvendig sundhedstjeneste.
- At finansiering af behandlinger på sygehuse i større grad afspejle faktiske udgifter og tid sygehusene bruger.
- Bygge flere lægehuse hvor man kan samle flere funktioner i primærsektoren for at samarbejde bedre mellem praktiserende læger, psykologer og fysioterapeuter.
- Bevillige ekstra ressourcer i hjemmepleje- og sygehussektoren for at sikre kapacitet til sammenhængende behandlingsforløb.
- At alle som er egnet skal kunne give blod, uafhængig af seksuel orientering.
- Indføre et donormærke på kørekortet til de som ønsker det.
- Vurdere indførsel af et omvendt system for organdonation, hvor de som ikke ønsker at være organdoner, aktivt må vælge dette.
- Presse lægemiddelindustrien for at få prisniveauet ned på livsvigtig medicin.
- Styrke ydelser for psykisk sundhed og reducere ventetiden for behandling.

- Sikre at primær- og specialistsundhedstjenester har adgang til moderne medicinteknisk udstyr.
- Fjerne moms på frugt og grønt.
- Give unge med psykiske lidelser umiddelbar ret til kvalificeret psykologhjælp
- At læreruddannelsen skal indeholde grundlæggende oplæring om psykiske lidelser.
- At skolesundhedstjenesten skal have let adgang til at henvise til relevant sundhedspersonale.
- At der skal være en fuldtids sundhedsplejerskestilling per 300. elev i folkeskolen, 400. elev på ungdomsuddannelserne og 500. På videregående uddannelser.
- At hovedansvaret for seksualundervisningen skal ligge hos skolen, men at skolen selv kan bestemme og bruge uafhængige aktører i gennemførelsen. Det må i alle tilfælde sikres at læreplanmålene bliver overholdt.
- Etik, følelsesmæssige forhold, konsekvenser, personlige grænsesætning og respekt skal være en vigtig del af seksualundervisningen.
- At der må være undervisning og information om psykisk sundhed i skolen.
- At personer med psykiske udfordringer skal have hurtig behandling, og at der ikke skal være ventetid for personer under 23 år.
- Sætte flere ressourcer ind for at forenkle overgangen fra børne- og ungdomspsykiatrien til den ordinære psykiatri. Det bør efter eget ønske være muligt at forblive i børne- ungdomspsykiatrien frem til fyldte 20. År
- At behandlede patienter må få en god opfyldning for at hindre tilbagefald.
- At der udarbejdes en national, helhedsplan for forebyggende psykisk sundhedsarbejde.
- Styrke behandlingstilbuddet for ældre mennesker med psykiske lidelser.
- Styrke praktiserende lægers mulighed for samtale om psykiske problemer ved helbredsundersøgelse.
- Forbedre situationen og behandlingstilbuddet for mennesker med udviklingshæmning.
- Gøre det muligt at flere sygeplejersker kan efteruddannes i psykisk sundhed.
- Oprette flere studiepladser for psykologer, psykiatere og psykiatrisygeplejersker og øge andelen i kommunerne.

4.2 Misbrug

KDU har med sin misbrugspolitik fokus på hvordan man forhindre at mennesker kommer ud i misbrugsproblemer, hvordan vi som samfund tager vare på mennesker med misbrugsproblemer, og hvordan vi på en god måde kan sørge for at det enkelte menneske hjælpes ud af sit misbrug.

KDU ønsker en politik som aktivt modvirker nyrekruttering til misbrugsmiljøer, særligt rette mod unge. Det misbrugsforebyggende arbejde på forskellige områder som skolen og fritidsaktiviteter må prioriteres. KDU ønsker bedre håndhævelse af alkohollovgivningen vedrørende salg til mindreårige.

KDU ønsker at pris og adgang bruges som virkemiddel for at nå målet om færre misbrugere og reducere misbrugsrelateret kriminalitet. KDU ønsker at forbedre den sociale situation for misbrugere gennem målrettede tiltag og øget tilgængelighed på behandlingstilbud med kort ventetid. Efter endt behandling skal der gives tilbud om opfølgning og efterbehandling som hindrer tilbagefald.

KDU vil:

- Have målsætning om reduktion af alkoholforbrug gennem regulering af pris og tilgængelighed.
- Give støtte til oprettelse af misbrugsfrie mødesteder for unge.
- Give støtte til organisationer som arbejder indenfor misbrugsområdet.
- Hæve alderen for salg af alkohol til 18 år.
- Have bedre og hyppigere kontroller for at hindre salg til mindreårige.
- Have øget information om alkohols skadevirkninger.
- Gøre det muligt for misbrugerens familier får bedre tilbud og opfølgning,
- Styrke efterbehandlingen af misbruger for at hindre tilbagefald.
- At misbrugere selv kan vælge behandlingssted
- Ikke legalisere narkotika og ikke åbne for heroinudlevering i statslig regi.
- Sikres let adgang til tandpleje for misbrugere.
- Øge bevillingen til misbrugsrehabilitering for at sikre kort ventetid.
- At bolig, opfølgning og sundhedstjenester skal prioriteres fremfor brug af midler til fikserum.
- Ønsker flere modtage- og opfølgningscentre hvor misbrugere får kontakt med sundhedspersonale og har adgang til rent fikseudstyr og sprøjtebokse.

4.3 Velfærdsydelser

KDU ønsker et velfærdssamfund som tager hånd om indbyggerne indenfor et bæredygtigt system. KDU mener at ydelser må indrettes så de gives til dem som har mest brug for det, og ønsker at systemet skal basere sig på en kombination af universelle og målrettede ydelser. Langsigtet bæredygtighed er en nødvendighed for at ydelserne skal kunne forblive og KDU mener der er brug for en større bevidsthed om målrettethed fremfor bedre ydelser.

KDU mener velfærdsydelser må ses i sammenhæng med arbejdslivet og være et sikkerhedsnet for de som står udenfor arbejdslivet. Velfærdsydelser er ikke et alternativ til arbejde og ydelser må indrettes så det ikke lægges som

hindring for deltagelse i arbejdslivet, hverken gennem bureaukrati, eller at det ikke kan betale sig at arbejde. Samtidig skal systemet være rummeligt nok til at sikre et værdigt liv og være et reelt sikkerhedsnet.

KDU vil:

- Gøre dagpengeordningen konjunkturbestemt, så der i lavkonjunktur er en kort optjeningsperiode og i højkonjunktur en lang optjeningsperiode.
- Reducere sygedagpenge til 80% af indtægt.
- Alle skal have ret til 30 sygedage med barn nr. 1 og 40 dage fra og med barn nr. 2.

4.4 Boligpolitik

At have et hjem er grundlæggende for alle mennesker og KDU mener det er vigtigt at føre en politik som giver mulighed for at komme ind på boligmarkedet. KDU vil arbejde for at flere skal have mulighed for at eje sin egen bolig, samtidig er det vigtigt med et fungerende lejemarked. Boligpriserne i Danmark er høje og boligstøtten er derfor et vigtigt redskab for at sikre at flere kan bo og beholde sin bolig. KDU mener den må tilpasses for at sikre man får boligstøtte ud fra omkostnings- og udgiftsniveau.

Specielt børnefamilier har behov for tryghed og en fast bolig. KDU ønsker derfor rumlige låneordninger. Det vil sige at børnefamilier skal kunne få startlån eller refinansiering på boliger med en værdi på op til 3 millioner kroner i byer som har høje boligpriser.

KDU vil:

- Udbygge kollektiv trafik i områder hvor der er behov og mulighed for kollektiv trafik.
- Gøre det enklere og billigere for private at bygge sit eget hus.
- Give tilskud til flere kommunale boligbyggerier.
- Oprette flere tilpassede boliger ud fra behovet i kommunen.
- At boligstøtten afspejler de reelle boligomkostninger i kommunen.
- Have strammere dokumentationskrav som sikre at boligstøtten bliver brugt til boligudgifter.
- Indføre udlejekvoter i udviklingsplaner for at fremme et professionelt udlejningsmarked.
- Gøre det muligt for ejendomsselskaber og kommuner at indgå salgsaftaler med en vis andel udlejningsboliger på grunde der sælges.
- Give tilskud til bygning af nye studenterboliger igennem studenterorganisationerne i samarbejde med kommunerne med et mål om national dækningsgrad på 20%, og at minimum 50% af byggeomkostningerne skal finansieres af staten.
- At studieboliger skrives ind i Planloven som sit eget areal.
- At ejendomsskatter reguleres af den enkelte kommune.

- At ressourcestærke personer kan få tilskud/fradrag til at bosætte sig i ghettoer og andre belastede boligområder for dermed at være med til at trække området op og skabe fremgang. Dermed skabes der større mulighed for social mobilitet, fordi befolkningsgrupperne blandes.

5. Bæredygtigt samfund

Forvaltningstanken forpligter til en politik som tager hånd om hensynet til kommende generationer. Jorden vi bor på er kun til låns; den skal overleveres til kommende generationer i lige så god tilstand som vi overtog den i. Vores forbrug påvirker kommende generationer. Forbruger vi mere i dag end planeten tåler stjæler vi fra vores efterkommere. Generationsansvaret er derfor et bærende princip i KDUs politik. Vi skal tage vare på miljøet, og forvalte vores ressourcer med et blik som ser længere end vores egen levetid.

5.1 Økonomipolitik

KDU mener at den økonomiske politiks opgave er at understøtte og gøre det muligt for alle mennesker at skabe værdi for sig selv og samfundet. Kristendemokratiets tanke om forvaltningsansvaret og solidaritet er rammen for politikken. Den økonomiske velstand i dag bør tilfalde alle og mennesker skal ikke reduceres til midler for andre menneskers velstand.

En god finanspolitik sikrer finansiering af velfærdsstaten gennem skatter og afgifter. KDU mener der bør føres en finanspolitik som holder igen med pengeforbruget i gode tider, mens der i dårlige tider er rum for større offentligt forbrug.

KDU ønsker at bruge skattepolitikken som et virkemiddel for at opnå højere velfærd og ønsker at gøre dette ved at sikre en mere effektiv brug af skattepolitikken og samtidig have et fordelingsperspektiv med udgangspunkt i retfærdighedshensyn. Myndighederne indkræver skat for at financierer offentlig virksomhed, korrigerer for markedsudsving og i tillæg omfordele indtægter mellem personer og grupper. KDU ønsker at effektivisere skattesystemet igennem et grønt skatteskifte. Ved at skattepålægge forurenende aktivitet vil man både begrænse og kompensere for omkostningerne samfundet og miljøet påføres. Når dette skattegrundlag er udtømt, bør man beskatte de varer og tjenester hvor skat har lille effekt på efterspørgslen. Det er også en fordel med et bedre skattegrundlag med tilhørende lave skattesatser.

KDU ønsker sig et enkelt og mere transparent skattesystem hvor politikerne tager færre beslutninger på vegne af det enkelte menneske, men lader dem tage beslutninger på egen hånd.

KDU ønsker øget åbenhed i international handel. KDU vil reducere skattelyenes rolle på finansmarkederne ved at Danmark skal skubbe på for mere gennemsigtighed. Danmark må være en aktiv part for at flere lande og sektorer skal inkluderes i land til land rapportering. Det vil give øget åbenhed og dermed gøre det lettere at udøve demokratisk kontrol over økonomien,

I tillæg mener KDU at det bør være ulovligt for statsejede bedrifter (bedrifter hvor staten sidder som ejer) at udføre skattetilpasning for at slippe for at betale skat i Danmark. KDU mener at Danmark må være en fortaler for at reducere aggressiv skattetilpasning ved at skatten betales i landene hvor virksomheden hovedsageligt opererer.

KDU vil:

- Sætte behandlingstiden på Etisk Råds anbefalinger til maks. 6 måneder
- At Danmark skal være fortaler for øget åbenhed på finansmarkederne og reducere skattetilpasning.
- Forbyde statslige bedrifter og organisationer at udføre skattetilpasning.
- Arbejde internationalt og i Danmark for at flere lande og sektorer skal land til land rapportere.
- Arbejde for at multinationale selskaber ikke skal kunne lave skattetilpasning for at undgå at betale skat på indtægter i Danmark.
- Have et skattesystem med mindst mulig skatteforvridning,
- Have et bedre skattegrundlag med mange lave skatter.
- Nå fordelingspolitiske mål ved at reducere økonomisk ulighed blandt befolkningen.
- Indføre skattefradrag på 8 000 kr. pr barn.

5.2 Miljø, klima og energipolitik

Forsigtighedsprincippet bør være et bærende princip for udformning af politik. Miljøpolitikken som føres i Danmark er ikke i overensstemmelse med dette princip. Det bliver stadig tydeligere at vi styre mod en klimakatastrofe som resultat af udslip af drivhusgasser og konsekvensen kan ses globalt.

KDU mener det er nødvendigt med en ambitiøs, samlet politik som tager klimaforandringerne alvorligt. Danmark må arbejde for at blive CO₂-neutrale gennem

at udslippene reduceres hjemme samtidig med at Danmark finansierer reduktioner i udlandet for at skabe reduktioner som er større end Danmarks totale udslip. KDU mener det offentlige må stimulere alle aktører i samfundet til at vælge miljøvenligt gennem facilitering, love og regler, samt skatter og afgifter. For at gøre miljøvenlig teknologi rentabelt, brugen af energi mere effektiv og øge tilgangen til bæredygtig energi, er det nødvendigt at etablere en pris på udslip af drivhusgasser. Skattesystemet må derfor omlægges, så man i større grad beskatter forurening, og gør grønne valg nemmere at tage.

Energi er en vigtig del af dansk erhvervs- og miljøpolitik, og må ses i en helhed. Vi må øge produktionen af vedvarende energi. KDU ønsker gode og forudsigelige rammevilkår for satsning på vedvarende energi. Der bliver i dag brugt store mængder kul til energiforsyning, det er skadeligt for miljø og klima. Der er derfor brug for en helhedspolitik på energiområdet som bidrager til at der udvikles nye energiløsninger som erstatter fossil energi. KDU vil at udvidelser på energinetværket skal gøres så miljøvenlige som muligt, ved brug af løsninger med vedvarende energi.

For at minimere skadevirkningerne af forbrugersamfundet, må der føres en aktiv forbrugerpolitik som hjælper forbrugeren til at vælge miljøvenligt. Produkter må i større grad miljømærkes, brugen af pantordningen må udvides, og der må stilles større krav til brug af emballage og transport af varer. Affald skal ses på som en ressource som må forvaltes på en god måde og arbejder mod en mere cirkulær økonomi.

KDU vil:

- At Danmark opfylder sine forpligtelser fra Paris-aftalen og fortsætter det internationale samarbejde om klimaløsninger.
- Have en forbedring af kvotehandelsystemet og bidrage til et fungerende kvotemarked.
- At køb af klimakvoter i udlandet skal gøres med henblik på at disse skal slettes.
- Intensivere arbejdet med at gøre Danmark til en lavudslipnation ved at prioritere ressourcer over på udvikling og produktion af ren, vedvarende energi.
- Øge skatterne på forurening, sådan at de genspejler de reelle forureningsomkostninger.
- Indføre en flad CO₂-afgift for alle udslip af CO₂ i Danmark.
- At ibrugtagning af miljøvenlig teknologi aktivt støttes, både økonomisk og gennem lovværk.
- At der skal være økonomisk incitament til at købe og bruge miljøvenlige biler.
- Tag initiativ til en fælleseuropæisk CO₂-told på import
- Satse på udvikling, forskning og udbygning af passiv- og plushuse i samarbejde med bygherre og universiteter.
- At alle nye offentlige bygninger skal være lavenergibygninger.
- Forbyde opvarmning med fossil energi
- At der tilbydes gode støtteordninger for energieffektivisering af bygninger.
- At klimahensyn skal blive et førende element i samfundsplanlægning.
- At kollektiv transport, cykel og gang skal have forrang foran bil i storbyerne.
- Indføre dieselaftgifter i de byer der er nødvendige for at reducere mængden af NO_x-gasser og partikler.

- Have strengere klimakrav til erhvervslivet med henblik på at dansk erhverv skal være førende indenfor anvendelse af klimavenlig teknologi.
- Stille krav om at alle lufthavne i Danmark skal tilbyde biobrændstof.
- Have en storstilet udbygning af vedvarende energi i Danmark, og satse på eksport af vedvarende energi til Europa.
- Arbejde for en international aftale hvor man forpligter sig til at alle gas- og kulkraftværker skal have CO₂-rensning.
- Satse på at udvikle danske kompetencer på vedvarende energi, gennem forskning og uddannelse
- Have gode offentlig information om hvordan husholdninger kan reducere sit energiforbrug.
- Udbygge rentabel vindmølleenergi i Danmark, i tillæg til eksisterende vindmøller.
- Indføre emballageafgift for at forhindre unødvendig materialebrug.
- Stille øget krav til holdbarhed på produkter som sælges i Danmark gennem en stænger forbrugerlovgivning.
- Pålægge den enkelte producent og importør ansvaret for at sikre recirkulering af egne produkter.
- Øge skatter og afgifter på forurenede forbrug.
- Fjerne afgiften på biodiesel.
- Hæve pantsatser på dåser og flasker, og se på mulighederne for også at tage pantordningen i brug på andre områder.
- Gøre udsmidning af brugbar mad ulovlig for dagligvarebutikker. Sådan at mad gives til velgørende arbejde eller sorteres til dyrefoder.
- At Danmark skal være foregangsland for opfølgning af Konventionen om Biologisk Diversitet og arbejder for bevaring af naturtyper og artsmangfoldighed i tråd med forpligtelserne fra partshøringen i Nagoya.
- Sikre bæredygtig beskyttelse af naturområder som er sårbare for indgreb og opretholde et rigt kulturlandskab
- At Danmark bidrager økonomisk i arbejdet med at redde regnskoven, uden at disse midlerne skal gå af ulandsbistanden.
- Forbyde import af tømmer fra regnskoven og udrydningstruede træsorter.
- Åbne for forskning af thoriumbaseret kernekraft i Danmark.

5.3 Erhvervsliv

Et velfungerende erhvervsliv danner grundlaget for velfærdsudviklingen i Danmark. Infrastruktur uddannelse og en stærk satsning på forskning er afgørende for at sikre en levedygtigt erhvervsliv for fremtiden. Samfundet har et ansvar for at tilrettelægge muligheden for nyskabelse gennem at stille opstartskapital og viden til rådighed for dem som ønsker at starte nye virksomheder. KDU ønsker forenklinger som gør det lettere for virksomheder at vokse. Mange offentlige love, skemaer og påbud fører til unødige rapporteringskrav og kompliceret lovværk som hæmmer virksomhederne i vækstfasen. Det er vigtigt at rammevilkår laves om for at flere danske

virksomheder har mulighed for at vokse sig store og konkurrere internationalt.

Globaliseringen betyder at flere og flere arbejdspladser flytter bl.a. produktionen ud af Danmark og til lande med en lavere løn. Dét hverken kan eller skal vi forhindre. I stedet skal vi deltage i den globale konkurrence om arbejde på lige vilkår med andre lande og konkurrere på det, vi er bedst til: innovation, iværksætterier, viden, analytisk sans og evnen til at tænke frem og arbejde sammen. Gennem teknologi og nytænkning skal vi trække arbejdspladser til Danmark og sikre en stabil økonomi også fremover.

Landbrug er en vigtig del af det danske samfund og forvaltning af naturressourcer. Det opretholder spredt bosætning og forvalter kulturlandskabet. Klimaforandringer, internationale konflikter og miljøhensyn tilsiger at brede og stabile forsyningsmuligheder vil blive vigtige i de kommende år. Dansk klima gør at vi ikke kan konkurrere med resten af Europa på produktionsvolumen, og derfor er der brug for skat og kvoter for at sikre at der i fremtiden også vil være dansk madproduktion. Det er i dag ikke muligt på grund af EU-lovgivning, og Danmark må derfor arbejde for mere ekspansive madproduktionspolitikker gennem lempelse af EU-reglerne.

KDU vil:

- Arbejde for afskaffelse af landbrugsstøtten.
- At indkomstforskellen mellem bønder og andre arbejdstagere skal mindskes som et vigtigt virkemiddel for at øge madproduktionen og øge rekrutteringen til faget.
- Have en varieret brugsstruktur som vil sikre madproduktion, et levende kulturlandskab og besætning over hele landet.
- At beskyttelse af jorden praktiseres strengt.
- Indføre en ordning med gebyr når landbrugsjord omdisputeres og at denne gebyrordning bruges til gendyrkelse af areal som tilsvarende det omdisputerede, samt at bygherre pålægges at betale flytning af landbrugsjorden til områder hvor den kan gøre nytte.
- Arbejde for at øge mindstekravene for dyrevelfærd for alle husdyrhold, gennem strengere regler og arbejde for at fødevarer tydeligt mærkes med produktionsmetode, så at forbrugere kan få mulighed for at vælge ud fra dyrevelfærd.
- Stimulere til udvikling af videnskabelige alternativer til dyreforsøg gennem øremærkede forskningsmidler.
- Have en stærk satsning på forebyggende tiltag mod rovdyrsskader for at reducere tab af dyr på grund af bid. Samtidig skal der sikres erstatningsordninger.
- Stimulere til opdræt af fisk.

5.4 Transport

Gode transportmuligheder er helt afgørende for det danske samfund og knytter landet sammen. Samfundet er afhængig af hurtig, effektiv og miljøvenlig transport af mennesker og varer. Dette bygger på gode veje, god kollektiv trafik og et solidt jernbanenet.

KDU mener det er vigtigt at satse på de transportmidler som forurener mindst og mener at kollektiv transport skal have en større rolle i fremtiden. Gode veje er meget afgørende og er vigtige bindeled i samfundet, både for bilister og dem som kører kollektivt. For at binde distrikter og byerne bedre sammen bør de mest trafikerede veje bygges i høj standard.

Jernbane er en fremtidsrettet og miljøvenlig transportform som kan knytte byer og regioner sammen, Jernbanenettet skal opgraderes og moderniseres, og det skal specielt gøres muligt at man kan rejse med hurtigere hastighed mellem de større byer end i dag.

KDU vil:

- Åbne for udbud af jernbanedrift.
- Udbygge en moderne jernbane med dobbeltspor samt elektrificering og mulighed for højere hastighed end i dag.
- Få mere godstransport over på jernbanen ved blandt andet udbygge flere omlæsningsknudepunkter.
- Indføre myldretidsafgifter der hvor kommunerne mener det er hensigtsmæssigt.
- Prioritere de store vejudbygninger hvor de er mest samfundsøkonomisk rentable.
- At alle bybusser skal være lav- eller miljøneutrale køretøjer.
- Udbygge flere parkeringsmuligheder som gør det lettere at kombinere bil og kollektiv transport ind til byerne.
- Udbygge sammenhængende cykelnet i danske byer.
- Styrke belønningsordningen for kollektiv transport, samtidig med at der gives stor frihed til lokalt at bestemme hvilke tiltag som skal gennemføres for at reducere biltrafikken.
- Fjerne afgifterne på el- og brintbiler.
- Gennemgå taxaloven, med henblik på liberalisering af denne.
- Montere alkolås i alle busser og taxier.
- Udbygge infrastrukturen for el- og brintbiler.
- Give kommunerne mulighed for at indføre miljødifferentieret vejafgift med udgangspunkt i "forurener betaler"-principper.
- Arbejde for bilfrie bymidter i de større byer.

5.5 Lokalpolitik

KDU mener politik skal udformes nærmest muligt de som bliver berørt af den og ønsker en aktiv lokalpolitik. Det skal være muligt at bo, arbejde, drive konkurrencedygtigt erhvervsliv og have ligeværdige velfærdstilbud over hele landet. Distrikts-Danmark har sammen udfordringer som må løses med differentieret distriktspolitik, baseret på regionale fortrin og med stærk regional styring og samarbejde. Samtidig er urbanisering en global trend, man ser at flere vælger at bosætte sig i byerne. Dette styrker byernes rolle som regionale udviklingsmotorer, i form af arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner. KDU ønsker en politik som gør det muligt for bosætning over hele landet, med en god balance mellem by og distrikt.

KDU vil:

- Grundfæste lokaldemokratiet
- Styrke økonomien i danske kommuner, ved at øge overførsler fra staten til kommunen så de står bedre rustet til at udfører sine opgaver. Overførslerne bør være en kombination af frie og øremærkede midler, med hovedvægten på frie midler.
- Have en uafhængig domstol som dømmes i uenigheder mellem stat og kommune.
- Arbejde for gode kommunikationsløsninger som reducerer ulemper ved afstande og som kan bidrage til en positiv udvikling af hele landet.
- At bredbåndstilbuddet skal udbygges så hele landet bliver sikret god internetadgang. Staten skal tage et finansielt ansvar i de områder hvor det ikke er markedsmæssigt økonomisk at udbygge.
- Flytte statslige arbejdspladser ud i distrikterne, der hvor det kan lade sig gøre.
- At miljøhensyn skal danne grundlaget for byudvikling og transportløsninger i byerne.
- Åbne for flere lokalpolitiske virkemidler for at reducere biltrafikken i centrum.
- Give kommunerne mulighed for at indføre trafikregulerende tiltag i perioder med særlige forureningsudfordringer.
- Bevare rekreatiomsområder i byerne og skabe familie- og børnevenlige byer.

6. Verdenssamfundet

Danmark er en del af en større verden. Valgene vi træffer hjemme påvirker mennesker andre steder i verden. KDU mener at næstekærlighed ikke stopper ved landets grænser. Mennesker i andre lande har samme værdi og grundlæggende rettigheder som de der bor i Danmark. Politiken vi fører må have samme perspektiv. Valgene vi træffer handler ikke bare om "os", men om "vi"

6.1 Udenrigspolitik

Udviklingen mod en stadig mere globaliseret verden gør at de enkelte stater stadig bliver mere afhængige af andre staters adfærd, interesser og samarbejdsvilje. Verdens stater er suveræne og ligestillede, noget som både medfører forpligtelser og rettigheder i det internationale samfund.

Danmarks forhold til EU er vigtigt og udviklingen i EU påvirker Danmark, både på politisk og økonomisk plan. Danmark er stærkt knyttet til EU på nær de fire forbehold; Forsvarsforbeholdet, Retsforbeholdet, Euroforbeholdet og Unionsborgerskabet. KDU ønsker at beholde disse forbehold. Der skal dog arbejdes på at Danmark kan få en parallelaftale på retsområdet, så der fortsat kan være samarbejde igennem Europol,

Danmark skal arbejde for en styrkelse af det nordiske samarbejde på handel og miljø. Danmark deler meget historie og kultur med de andre nordiske lande, det er derfor en styrkelse med øget samarbejde, da der er få kulturbarrierer. Vi ser at EU er ustabil og risikere bryde sammen, det er derfor vigtigt at styrke det nordiske samarbejde så vi kan være uafhængige af EU, hvis samarbejdet skulle bryde sammen.

FN er det bedste koordinerende organ vi har for at bekæmpe fattigdom og klimaforandringer, og for at fremme retfærdighed, demokrati og menneskerettigheder, KDU mener dansk udenrigspolitik må bruges for at styrke FN's integritet og legitimitet. Samtidig er det vigtigt at Danmark arbejder for et mere moderniseret og stærkere FN hvor alle nationer står på lige fod.

Verden er i konstant forandring. Danmark må gå foran og hjælpe i internationale konfliktløsning, og bidrage i internationale operationer.

Terrorisme er krigsførelse, som ofte er rettet mod civile. Terrororganisationer har ofte utopiske mål, og er villige til at bruge vold for at opnå disse. De kan have forskellig opbygning, baggrund og mål, men har til fælles at bruge frygt som et vigtigt våben og sprede dette ved at rette terroraktioner mod civile mål. Kampen mod terror må kæmpes på mange planer, og på tværs af landegrænser.

KDU vil arbejde mod radikaliserings med hovedvægt på forebyggende arbejde. Hjemvendte terrorister skal retsforfølges. Vores bedste våben mod radikaliserings af unge er forebyggende arbejde og integration. Mennesker i lederpositioner blandt unge har et ekstra ansvar for at tilskynde til tolerance og arbejde imod vold. Danmark må blive bedre til at integrere og følge op på børn og unge med minoritetsbaggrund.

KDU vil:

- Opretholde en god og åben dialog med Rusland som indebærer løsning af fælles udfordringer, men også sætte fokus på menneskerettigheder og miljøspørgsmål.
- at Danmark samarbejder aktivt med EU for at finde gode politiske løsninger på udfordringer knyttet til handel, klima, miljø, asylpolitik og organiseret kriminalitet.
- Udvide det nordiske samarbejde.
- arbejde for at Danmark må være mere synlige og spille en aktiv rolle i Brussel i forhandlinger og udformning af direktiver.
- At man grundigt gennemgår hele FN-systemet med tanke på mulig restrukturering og effektivisering af organisationen.
- IMF og Verdensbanken skal reformeres så udviklingslandene får en stærkere stemme.
- At Danmark skal støtte op om internationale domstole som kan dømme i tvister mellem stater, sager som omhandler krigsforbrydelser og folkemord, og sager som omhandler brud på menneskerettighederne.
- Støtte brugen af den internationale straffedomstol i Haag og andre internationale domstole.
- At den internationale straffedomstol skal benyttes mere aktivt i kampen mod terrorisme.
- fortsætte at bidrage med militær personel i FN's fredsstyrker.
- bidrage med mere humanitær bistand hvor konflikter gør at befolkningen ikke har adgang til nødvendige varer og tjenester.
- At Danmark skal opretholde en god dialog med både Israel og Det Palæstinensiske Selvstyre, og forsøge at bidrage til at konstruktive fredsforhandlinger kommer i gang igen.
- Fremhæve at både et palæstinensisk selvstyret territorium og staten Israel har en klar ret til at eksistere indenfor trygge og internationalt anerkendte grænser, og at disse har en klar ret til at kunne forsvare sit territorium.
- Være tydelige på at handelsboycot er et uacceptabelt virkemiddel for Danmark i Mellemøst-konflikten.
- Arbejde for at bekæmpe terror i Danmark og verden.
- Forebygge radikaliserings af unge ved at modarbejde eksklusion.
- Fremme civilsamfundets rolle i kampen mod radikaliserings.
- Sanktionere regimer og privatpersoner som støtter terrororganisationer med økonomiske og diplomatiske virkemidler.

6.2 International retfærdighed

Danmarks internationale engagement skal fremme værdierne menneskeværd, næstekærlighed og forvalteransvar, samt have som mål at realisere menneskerettigheder for alle. Derfor kan vi ikke acceptere den uretfærdighed som ekstrem fattigdom repræsenterer. For at kunne reducere ekstrem fattigdom har Danmark brug for en samstemt politik hvor al

politik drejer i samme retning og hvor hensynet til udviklingslandes behov må veje tungt.

Bistand handler om at tage forvalteransvaret alvorligt, og at fordele verdens ressourcer, så menneskers rettigheder kan opfyldes samt menneskeværdet varetages. Dansk bistand skal have høj kvalitet og skal bruges som et virkemiddel for at opnå bæredygtige udviklingsmål. Derfor er det vigtigt at fokusere på langsigtede og bæredygtige projekter, samt at bistanden en dag bliver overflødig.

I kampen mod global fattigdom er øget, og mere retfærdig, handel en vigtig faktor for at få økonomisk vækst i de fattige lande. KDU mener det er vigtigt at prioritere integration af de fattige lande i verdensøkonomien og arbejde for et handelssystem hvor fattige lande får markedsadgang, mens de samtidig kan beskytte egne markeder mod rige lande.

KDU mener Danmark skal tage en lederrolle i at sikre etiske investeringer og at reducere skæv fordeling mellem investeringer i rige og fattige lande. Det er også vigtigt at danske virksomheder udfører sine operationer og strategier i tråd med universelt accepterede principper som menneskerettigheder, arbejdsmiljøstandarder, miljø, antikorrruption og åbenhed i forretningsførelse.

KDU vil:

- At bistanden skal være lokal forankret, og at man tager udgangspunkt i modtagerens egen viden og erfaring for at skabe et ejerskab til egen udvikling. Samtidig skal bistand gives i form af viden såvel som ressourcer.
- Øge andelen af bistanden som bliver brugt til budgetstøtte til de lande det er forsvarligt at give sådan bistand til fordi det er med til at skabe uafhængighed fra giverlandet og gives på modtagerens præmisser.
- At bistanden skal rettes mod de allerfattigste uafhængig af om de bor i et land med høj økonomisk vækst.
- At dansk bistand skal støtte lokale og langsigtede udviklingsstrategier samt bidrage til realisering af menneskerettigheder for befolkningen.
- Kanalisere en betydeligt større andel af bistandsmidlerne gennem frivillige organisationer.
- At resultaterne af dansk bistand skal evalueres nøje af et uafhængigt forskningsinstitut for at sikre at bistandsmidlerne går til langsigtede og bæredygtige projekter for mennesker som lever i fattigdom.
- Øge skattefradraget for gaver til frivillige bistandsorganisationer til 30.000 kroner.
- Evaluere bureaukratiet og kontrollen af ideelle organisationer,
- Rette mere af dansk bistand mod uddannelse, med særlig vægt på pigers uddannelse og sundhed.

- Slette alt illegitim gæld og gæld som stammer fra uansvarlig lån i dansk udlånsportefølje, og arbejde for at illegitim gæld skal slettes internationalt.
- At danske udlån skal følge FNs principper for ansvarlig udlån.
- At Danmark skal arbejde for at gæld også eftergives til lav- og mellemindtægtslande som ikke vil kunne klare at indfri FNs tusindårsmål uden gældseftergivelse.
- At Danmark skal arbejde for oprettelse af en uafhængig gældsdomstol under FN.
- Indfører ordningen med toldfrihed for import af varer af udviklingslande og lavindtægtslande.
- At Danmark skal hjælpe til med at gøre det muligt for øget lokal og regional handel sådan at udviklingslande også kan handle med hinanden.
- Have fokus på etisk og retfærdig handel med produktion i udviklingslande.
- Styrke udviklingslandenes adgang på verdensmarkedet.
- At Danmark skal arbejde for udviklingslandenes indflydelse i Verdensbanken og IMF.
- Give udviklingslandene mulighed for at beskytte sine egne markeder i en overgangsperiode.
- At Danmark må gå foran som internationalt eksempel ved at undgå eksport af landbrugsprodukter til under produktionsprisen.
- At den offentlige sektor skal være en drivkraft for at kræve etisk handel. Både stat, regioner og kommuner skal stille etiske krav overfor sine leverandører.
- At Danmark skal udvikle et lovværk som kontrollerer danske selskabers handel med, eller investeringer i, problematiske områder og lande for at sikre etisk handel.
- At selskaber hvor staten er hovedaktionær skal have et særligt ansvar for at fremme demokrati og menneskerettigheder i de lande de er engageret i.
- At den danske stat bør gøre det muligt for erhvervslivet at øge sine direkte investeringer i udviklingslandene.
- Reducere kapitalflugt fra fattige lande og sikre mere gennemsigtighed og åbenhed knyttet til finanstransaktioner og bevægelser af kapital.
- Åbne for at dele af projektstøtte til udviklingstiltag kan overføres fra et kalenderår til det næste.
- At klimatiltag ikke skal inkluderes i bistandsbudgettet.
- At bistanden skal gå til at fremme udvikling.
- At det ikke skal være muligt at bruge bistandspenge i Danmark.

6.3 Forsvar og sikkerhed

Ikke-voldsprincippet er centralt i den kristendemokratiske ideologi. Dette indebærer at KDU mener militære løsninger altid bør være sidste udvej. KDU

mener det er vigtigt at Danmark har et effektivt godt udstyret og operativt forsvar som kan beskytte landet og vores borgere. Forsvaret har brug for bred rekruttering, stor mobiliseringsmulighed og tilstrækkelig med materiel.

Forsvaret skal som hovedopgave forsvare det danske territorium, men skal også have mulighed og ressourcer til at kunne deltage i både kortvarige og langvarige operationer udenfor landets grænser. Hovedreglen skal være at Danmarks militær styrker bare skal bruges til fredsbevarende operationer, ved missioner udenfor landets grænser, men kan undtagelsesvis bruges i aggressive operationer hvor målsætningen er beskyttelse af civile, forhindring af folkemord, samt for at afslutte igangværende aggressioner. Forsvaret skal i alle sine aktiviteter holde en høj etisk standard og forholde sig til og efterleve internationale regler og konventioner.

KDU vil:

- Have et bredere samarbejde mellem politi og Forsvaret med tanke på terrorangreb mod Danmark.
- At Hjemmeværnets indsatsstyrker skal have tilstrækkelige kapacitet for at bistå politiet.
- Opretholde den almene værnepligt og indføre værnepligt for kvinder, på lige fod med mænd.
- At Danmark fortsat skal have et tæt samarbejde med NATO og støtte op om alliancens internationale operationer.
- Arbejde for at operationer i NATO-regi hovedsageligt skal ske ved tydeligt mandat fra FNs Sikkerhedsråd, men acceptere at alliancen kan handle selvstændigt i specielle situationer hvor Sikkerhedsrådet ikke kan blive enige om helt nødvendige militære eller humanitære tiltag.
- Slå fast at Danmark også i fremtiden skal bidrage med styrker og/eller personel til FNs operationer for sikring af menneskerettighederne globalt.
- At Danmark skal være en drivkraft for en global nedrustning af atomvåben, samt at det fortsat ikke skal være tilladt at producere eller anvende masseødelæggelsesvåben i Danmark.
- At Danmark skal være en drivkraft for en international slutbrugererklæring.
- Sikre veteraner god opfølgning, økonomisk tryghed og tilstrækkelige velfærdsydelse.
- Fastholde EU-Forsvarsforbeholdet.
- At større investeringer i Forsvaret ikke skal være på bekostning af forsvarrets driftsbudget.